

Project-Based Learning กับการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่น

ดวงใจ จงธนาการ

1. ที่มา

การได้เข้าร่วมกิจกรรมของ JS-Forum 2012 และ JS-Forum 2013 ทำให้ผู้เขียนได้รับโอกาสในการเรียนรู้เกี่ยวกับ Project-Based Learning กับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่น รวมทั้งการได้มีโอกาสค้นคว้าความรู้เพิ่มเติมเพื่อใช้ในการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในงานสัมมนาครูผู้สอนภาษาญี่ปุ่น จัดโดย Japan Foundation กรุงเทพฯ เมื่อวันที่ 14-15 มีนาคม 2014 ในครั้งนี้จึงเป็นที่มาของบทความฉบับนี้ ซึ่งแบ่งเป็นสองส่วน ส่วนแรกเป็นประสบการณ์ของการเรียนรู้รูปแบบ Project-Based Learning จากงาน JS-Forum 2012 และ JS-Forum 2013 และส่วนที่สองเป็นการขยายผลโดยนำรูปแบบ Project-Based Learning มาทดลองใช้กับนักเรียนไทยโรงเรียนสาธิต มศว ปทุมวัน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ปีการศึกษา 2556

2. วัตถุประสงค์ของการจัด JS-Forum 2012 และ JS-Forum 2013

JS-Forum ย่อมาจาก Japanese Speakers Forum หรือ にほんご人フォーラム คำว่า にほんご人 หมายถึงคนที่ใช้ภาษาญี่ปุ่นสื่อสารในสังคมนานาชาติ และนับวัน にほんご人 ที่ใช้ภาษาญี่ปุ่นในการพูดคุย ทำงาน ร่วมกันก็มีเพิ่มขึ้นมาก ทาง Japan Foundation และ Kamenori Foundation จึงเห็นความจำเป็นในการจัด にほんご人フォーラム โดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้

- 2.1. เพื่อจัดทำตัวอย่างการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นที่มีวัตถุประสงค์ในการเสริมสร้างทักษะที่สำคัญสำหรับศตวรรษที่ 21
- 2.2. เพื่อสร้างเครือข่ายความร่วมมือของ にほんご人 ในระดับมัธยมศึกษา
- 2.3. เพื่อส่งเสริมความเข้าใจซึ่งกันและกันของคนรุ่นหนุ่มสาว และ พัฒนาให้เป็นบุคลากรของสังคมโลก

3. ทักษะที่สำคัญสำหรับศตวรรษที่ 21 (21st Century Skills)

ทักษะที่สำคัญสำหรับศตวรรษที่ 21 ได้แก่ ทักษะการสื่อสาร (communicating) ทักษะการให้ความร่วมมือ (cooperating) ทักษะการค้นหาและประเมินข้อมูลที่ได้มา (finding and evaluating information) ทักษะการคิดสร้างสรรค์และสร้างสิ่งใหม่ (creating and innovating) ทักษะการแก้ไขปัญหา (problem-solving) และทักษะการคิดวิเคราะห์ (analytical thinking) (<http://21stcenturyhawthorne.wikispaces.com/>; retrieved 10 February, 2014)

4. Project-Based Learning และ Project-Based Teaching Strategy

Project-Based Learning คือ แนวทางการจัดการเรียนรู้ที่จะสามารถดึงความสนใจและสร้างแรงจูงใจให้ผู้เรียนได้ แนวทางการจัดการเรียนรู้ที่มีการออกแบบกิจกรรมให้ผู้เรียนค้นหาคำตอบหรือแก้ปัญหา ซึ่งโดยทั่วไปกิจกรรมแบบนี้จะสะท้อนวิธีการเรียนรู้และการทำงานในชีวิตประจำวันนอกชั้นเรียน รวมถึงฝึกทักษะที่สำคัญสำหรับศตวรรษที่ 21 เช่น ฝึกทักษะการทำงานแบบร่วมมือกัน ทักษะการสะท้อนความคิด แสดงความเห็น เลือกและตัดสินใจ เป็นต้น

Project-Based Teaching Strategy คือ กลยุทธ์การจัดการเรียนการสอนของครูอันประกอบด้วย การมอบหมายงานกลุ่มเพื่อให้เกิดความร่วมมือกัน (assigning collaboration working groups) การนำเสนอหัวข้อที่เกี่ยวข้องกับปัญหาในชีวิตจริงที่เกี่ยวข้องกับผู้เรียน (present a real world problem that pupils will connect) การกำหนดขอบข่ายของโครงการ (set the parameters for completing the project) การให้คำปรึกษาของครู รวมทั้งข้อมูลเบื้องต้นและการให้ข้อมูลย้อนกลับกับผู้เรียน (teacher consultation input / feedback) การให้ผู้เรียนนำเสนอข้อมูลที่หามาได้กับผู้อื่นในกลุ่มใหญ่ขึ้น (final products shared with larger groups)

(<http://www.worksheetlibrary.com/teachingtips/projectbased.html>: retrieved 10 February, 2014)

5. ขั้นตอนการจัดการเรียนการสอนแบบ Project-Based Learning

การจัดการเรียนการสอนแบบ Project-Based Learning แบ่งเป็น 7 ขั้นตอน คือ 1. การกำหนดหัวเรื่องและชิ้นงาน (Topics, Tasks หรือ 課題設定) 2. การวางแผน การเตรียมการ (Planning, Preparation หรือ 計画・準備) 3. การสำรวจ ค้นหา (Research หรือ 調査・研究) 4. การลงมือปฏิบัติ (Work, Activity หรือ 作業) 5. การเชื่อมโยงและการร่วมมือ (Connection, Collaboration หรือ 交流) 6. การนำเสนอ (Presentation หรือ 発表) 7. การประเมินการสะท้อนความคิด (Assessment, Reflection หรือ 評価) (จากเอกสาร JS-Forum, 2012)

6. Project-Based Learning กับ JS-Forum 2012

JS-Forum 2012 เป็นการประชุมเพื่อเตรียมการและทดลองจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นที่ใช้แนวคิดของ Project-Based Learning โดยผู้เข้าร่วมเป็นครูจากประเทศ 6 ประเทศ คือ อินโดนีเซีย มาเลเซีย เวียดนาม ฟิลิปปินส์ ไทย และญี่ปุ่น ประเทศละ 2 คน อีกทั้งยังมีผู้เชี่ยวชาญชาวญี่ปุ่นด้านการจัดการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นจากสหรัฐอเมริกา ออสเตเรียและญี่ปุ่นเข้าร่วม ได้แก่ TOHSAKU Yasuhiko, FUJIMITSU Yuko, USAMI Shingo, TSUBOYAMA Yumiko เป็นต้น โดยมีกำหนดหัวเรื่องโครงการคือ ข้าวกล่อง (お弁当プロジェクト) และเป้าหมายคือ การจัดงานแสดงข้าวกล่อง (お弁当エキスポ)

ในขั้นกำหนดหัวเรื่องและชิ้นงานนั้น ส่วนหัวข้อการทำข้าวกล่อง (お弁当のテーマ) แบ่งเป็น ข้าวกล่องที่เปี่ยมไปด้วยความรัก (愛情弁当) ข้าวกล่องที่จะขายดี (売れる弁当) ข้าวกล่องเพื่อสังคม (社会貢献弁当) และ ข้าวกล่องหัวข้ออิสระตามที่นักเรียนคิดเอง (自由テーマ)

ในขั้นวางแผน เตรียมการ นั้น กำหนดให้พูดคุยกันเกี่ยวกับหัวข้อการทำข้าวกล่อง แล้วเลือกว่าจะนำเสนอในหัวข้อใด และจะใช้วิธีในการหาข้อมูลอย่างไร เช่น หากจะทำข้าวกล่องที่จะทำให้พนักงานบริษัทรู้สึกอยากรับประทานหรือทานแล้วรู้สึกสนุกสนาน ก็อาจจะเตรียมการโดยวางแผนว่าจะไปสำรวจซูเปอร์มาร์เก็ต หรือที่ร้านขายข้าวกล่องว่า อาหารตามฤดูกาลที่ใส่ในข้าวกล่องมีอะไรบ้าง และอาจจะมีการสัมภาษณ์พนักงานบริษัทว่าชอบอะไรอย่างไร

ในขั้นสำรวจค้นหา ขั้นลงมือปฏิบัติ และขั้นร่วมมือ นั้น มีตัวอย่าง คือ อาจจะกำหนดว่าจะมีการไปสำรวจตลาดในโตเกียว ที่ร้านขายข้าวกล่อง ที่สวนสาธารณะ ที่ร้านขายกล่องข้าว และที่ร้านขายอุปกรณ์เสริมกล่องข้าว โดยในขั้นการสำรวจที่ร้านขายข้าวกล่อง จะสังเกตผู้ชายที่ไปซื้อข้าวกล่องว่าซื้อแบบใด สอบถามคนขายว่า ข้าวกล่องแบบใดเป็นที่นิยมสำหรับลูกค้าผู้ชาย สำรวจว่าในข้าวกล่องที่วางขายมีอาหารตามฤดูกาลอะไรบ้าง จากนั้นอาจจะซื้อ

ข้าวกล่องที่เป็นที่นิยมนำไปทานที่สวนสาธารณะ สัมภาษณ์พนักงานบริษัทผู้ชายที่นำข้าวกล่องมาทานที่สวนว่าชอบข้าวกล่องแบบใด ที่ร้านขายกล่องข้าวและอุปกรณ์เสริม ก็ไปสำรวจว่ามีกล่องข้าว หรืออุปกรณ์ที่จะทำให้ข้าวกล่องน่ารับประทานเพิ่มขึ้นบ้างไหมอย่างไร เมื่อได้ข้อมูลทั้งหมดแล้ว ก็นำข้อมูลมาพูดคุยและจัดทำชิ้นงานเพื่อนำเสนอตามหัวข้อข้าวกล่องที่กลุ่มได้รับมอบหมายต่อไป

ในขั้นการนำเสนอ นั้น มีการกำหนดสถานที่จัดแสดงงานข้าวกล่อง มีกำหนดเวลาการนำเสนอของแต่ละกลุ่ม กำหนดช่วงเวลาถามตอบของผู้เข้าชมงาน กำหนดกรรมการที่เป็นตัวแทนของกลุ่มมาเป็นผู้ดำเนินรายการ พร้อมกำหนดแนวทางการวัดประเมินผลงานการจัดแสดงข้าวกล่อง

ในขั้นประเมิน สะท้อนความคิด นั้น มีแบบประเมินชนิดกำหนดเกณฑ์(rubric)สองชุด ใช้ประเมินการนำเสนอและประเมินข้าวกล่อง ชุดแรกเป็นชุดที่ตัวแทนกลุ่มผู้ดำเนินรายการจัดทำขึ้นเพื่อใช้ในการประเมินการนำเสนอ และชุดที่สอง สมาชิกในกลุ่มสร้างขึ้นซึ่งสามารถกำหนดน้ำหนักคะแนนตามจุดเด่นของข้าวกล่องในกลุ่มของตน เพื่อใช้ในการประเมินข้าวกล่อง ตัวอย่างแบบประเมินข้าวกล่องของคนดัง (セレブ弁当の評価)อาจจะมีเกณฑ์การประเมินและน้ำหนักคะแนน ดังเช่น

แบบประเมินข้าวกล่องของคนดัง (セレブ弁当の評価) (จากเอกสารJS-Forum 2012)

	4 = ดีมาก	3 = ดี	2 = พอใช้	1 = ยังไม่ดี	รวมคะแนน	ข้อคิดเห็น
มีอาหารเลิศหรูX 3	/				4x3 = 12	มีไขไปลาคาเวียร์ ตับห่าน
มีของแปลกใหม่X1			/		2x1 = 2	มีของแปลกใหม่ 1 อย่าง
หน้าตาดูเลิศหรูX1		/			3x1 = 3	มีของที่เป็นสีเงิน สีทอง
ภาชนะที่ใส่เลิศหรูX2	/				4x2 = 8	กล่องข้าวหูลุยส์ วิตตอง

7. Project-Based Learning กับ JS-Forum 2013

JS-Forum 2013 เป็นการประชุมซึ่งจัดต่อเนื่องจาก JS-Forum 2012 ใช้แนวคิดของ Project-Based Learning โดยในคราวนี้นอกจากคณะครูคณะเดิมแล้ว ได้เชิญนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาของทั้ง 6 ประเทศ ประเทศละ 4 คน เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ด้วย กำหนดหัวเรื่องโครงการคือ ความสะดวก (便利) และมีกิจกรรมสำหรับนักเรียนเพิ่มเติมในส่วนของ การเยี่ยมชมโรงเรียน และการพักโฮมสเตย์ ในส่วนของคณะครูได้เพิ่มกิจกรรมการสังเกตการสะท้อนการเรียนรู้ (Reflection) ของผู้เรียนจากประเทศของตนและจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้แบบที่ใช้แนวคิด Project-Based Learning เพื่อขยายผลความรู้จากการร่วมประชุม JS-Forum 2013 เมื่อกลับประเทศของตนอีกด้วย

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ Project-Based Learning ในปีนี้(จากเอกสาร JS-Forum, 2013) มีลำดับดังนี้

- การนำเสนอหัวเรื่องโครงการ (Introduction to the project theme) ในขั้นนี้ ครูจัดกลุ่มนักเรียนเป็น 4 กลุ่ม ครอบคลุมประเทศ ครูนำเสนอหัวข้อ ความสะดวก (便利) โดยครูเตรียมอุปกรณ์เล็กๆที่หาได้ในญี่ปุ่นมาให้ดูให้นักเรียนจับกลุ่มสนทนา คิดว่าอุปกรณ์เหล่านั้นมีประโยชน์ไหม/ อำนวยความสะดวกไหม (便利ですか) สะดวกจริงหรือไม่ (本当に便利ですか) และสะดวกสำหรับใคร (だれに便利ですか)

- การฝึกเก็บข้อมูลและการสะท้อนความคิดเกี่ยวกับสิ่งที่เรียนรู้ (Practice for information gathering) ในขั้นนี้ นักเรียนได้ทำงานกลุ่มตามที่แบ่งไว้เดิม ออกไปนอกห้องเรียนไปสำรวจสิ่งต่างๆว่า นักเรียนพบเห็นสิ่งใดที่อำนวยความสะดวกสบาย และถ่ายภาพเก็บข้อมูลสิ่งนั้นมา
- การฝึกการจัดการข้อมูลที่รวบรวมมาได้ (Practice for information organization) เมื่อได้ข้อมูลแล้วนักเรียน รวบรวมภาพที่เพื่อนในกลุ่มถ่ายมา เลือกรูปภาพและจัดการกับข้อมูลภาพ รวมทั้งคำอธิบายภาพว่าสิ่งเหล่านั้นคืออะไร ทำไมจึงเป็นสิ่งที่อำนวยความสะดวก (どうして便利ですか) สะดวกสำหรับใคร (だれに便利ですか) ไอเดียที่จะทำให้สิ่งนั้นดียิ่งขึ้น (もっとよくするアイデア) การฝึกการจัดการข้อมูลนี้มีการฝึกซ้ำๆ โดยในการฝึกรอบสุดท้ายก่อนการนำเสนอในวันสุดท้าย ได้ให้ทุกคนคิดชื่อ/หัวเรื่องการนำเสนอสิ่งที่อำนวยความสะดวกพร้อมข้อความที่ต้องการจะสื่อถึงผู้คนอื่นๆในสังคม (メッセージ) อีกด้วย
- การฝึกการนำเสนอ (Preparation for presentation) นักเรียนฝึกการนำเสนอ ซ้อมการพูดนำเสนอ ช่วยกันคิดบทพูด โดยครูกำหนดว่าจะเป็นการนำเสนอแบบปากเปล่าและแบบโปสเตอร์ ครูให้นักเรียนร่วมมือกันคิดวิธีนำเสนอโครงการในหัวข้อความสะดวก โดยให้อิสระในการคิดวิธีการนำเสนอ อาจจะเป็นการแสดงละคร ประกอบหรือการทำสื่อโฆษณาประกอบ
- การนำเสนอ (Presentation) ในวันนำเสนอ มีการเชิญแขกและผู้มีเกียรติ รวมถึงโฮสเฟมิลี่ มาชมการนำเสนอโครงการของนักเรียนทั้ง 4 กลุ่ม โดยหัวข้อของทั้ง 4 กลุ่ม คือ กลุ่ม い เมืองที่เป็นมิตรกับทุกๆ คน (みんなにやさしいまち) กลุ่ม ろ โลกที่ไม่พุดจา (はなさないせかい) กลุ่ม は ใช้เวลาอย่างคุ้มค่า (じか金をゆうこうにつかう) และ กลุ่ม に สิ่งที่สะดวกในการเดินทาง (こうつうにべんりなもの) หลังการนำเสนอบนเวทีแล้วต่อด้วยการนำเสนอด้วยโปสเตอร์ แขกผู้มีเกียรติจะฟังและให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดแสดงโครงการของทั้ง 4 กลุ่ม

8. การขยายผลโดยนำรูปแบบ Project-Based Learning มาทดลองใช้กับนักเรียนไทย

การขยายผลโดยนำรูปแบบ Project-Based Learning มาทดลองใช้กับนักเรียนไทยโรงเรียนสาธิต มศว ปทุมวัน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ปีการศึกษา 2556 จำนวน 18 คน โดยได้กำหนดหัวเรื่องว่า “อดีต ปัจจุบันและอนาคตของสังคมไทยและญี่ปุ่น” และให้นักเรียนร่วมกันทำงานกลุ่มๆละ 4-5 คน วางแผน เตรียมการ สำรวจ ค้นหา ลงมือปฏิบัติ และนำเสนอข้อมูลในรูปแบบโครงการ และครูผู้สอนเป็นผู้ประเมิน โดยครูกอบหมายงานดังนี้ “ให้นักเรียนค้นหาข้อมูลเปรียบเทียบสภาพสังคมไทย-ญี่ปุ่นที่เปลี่ยนแปลง(อดีต • ปัจจุบัน • อนาคต)ในด้านที่นักเรียนสนใจ จากนั้นร่วมกันจัดโครงการของการสำรวจข้อมูลที่ได้มา นำเสนอข้อมูลสภาพสังคมไทย-ญี่ปุ่นที่เปลี่ยนแปลง (อดีต • ปัจจุบัน • อนาคต) พร้อมข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ/ผลจากการเปรียบเทียบ เป็น Problem-Solution หรือ Creative Project”

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ Project-Based Learning มีลำดับการจัดการเรียนรู้ทั้งหมด 8 คาบเรียน ดังนี้ คาบที่ 1-2 หัวข้อ “การเปลี่ยนแปลงของตนเอง” ในแบบเรียนภาษาญี่ปุ่นอากิโกะโตะโทโมคาจิ 4 (บุษบา บรรจงมณีและคณะ, 2547) โดยครูให้นักเรียนดูตัวอย่างการบรรยายการเปลี่ยนแปลงของตนเอง เช่น ตัวสูงขึ้น (せが高くなりました) ดื่มนมเป็นประจำ (ミルクを飲むようになりました) เล่นเปียโนได้ (ピアノをひけるようになりました) ออกไปข้างนอกบ้านตามลำพังได้ (一人で出かけられるように

なりました) จากนั้น ให้นักเรียนจับกลุ่มฝึกบรรยายบอกการเปลี่ยนแปลงของตนเอง และนำเสนอให้เพื่อนในกลุ่มอื่น ฟัง พร้อมทำชิ้นงานโปสเตอร์บอกการเปลี่ยนแปลงของตนเองเป็นการบ้าน

คาบที่ 3-4 หัวข้อ “การเปลี่ยนแปลงของสังคมไทย” ครูนำเข้าสู่บทเรียนด้วยการถามถึงว่า มีสิ่งใดที่มีในปัจจุบัน แต่ไม่มีในอดีต แล้วสังคมเปลี่ยนแปลงอย่างไร เช่น

ครู : 今はあるものですが、昔はなかったものは何ですか。

นักเรียน : 携帯電話です。

ครู : 携帯電話があつて、どうなりましたか。

นักเรียน : 便利になりました。

ครู : 携帯電話ができて、公衆電話を使いますか。

นักเรียน : いいえ、使わなくなりました。

จากนั้น ให้นักเรียนจับกลุ่มฝึกบรรยายบอกการเปลี่ยนแปลงของสังคมในเรื่องอื่นๆ และนำเสนอให้เพื่อนในกลุ่มอื่น ฟัง ว่า มีสิ่งใดที่มีในปัจจุบันแต่ไม่มีในอดีต แล้วสังคมเปลี่ยนแปลงอย่างไร มีสิ่งใดที่ไม่มีในปัจจุบันแต่มีในอดีต แล้วสังคมเปลี่ยนแปลงอย่างไร

- 今はあるものですが、昔はなかったものは何ですか。それができて、どうなりましたか。将来、どうなると思いますか。

- 今はないものですが、昔はあったものは何ですか。それがなくなって、どうなりましたか。将来、どうなると思いますか。

คาบที่ 5-6 หัวข้อ “การเปรียบเทียบสังคมไทย-ญี่ปุ่นในปัจจุบัน อดีต และอนาคต” ครูนำเข้าสู่บทเรียนด้วยการถามถึงว่า มีสิ่งใดที่มีในสังคมญี่ปุ่นในปัจจุบัน เช่น เครื่องขายของอัตโนมัติ ที่ไทยมีไหม มากน้อยแตกต่างกันอย่างไร เครื่องเหล่านี้สะดวกไหม เหมาะกับใคร อนาคตจะเป็นอย่างไร เช่น

- 日本にはいろいろな自動販売機があります。本当に便利ですか。誰に便利ですか。タイにはどんな自動販売機がありますか。今はないものは将来ありますか。どうなりますか。

ครูให้นักเรียนจับกลุ่มพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเพิ่มเติม เช่น ความคิดเห็นเกี่ยวกับร้านสะดวกซื้อและตลาดสด เป็นต้น เมื่อหมดคาบ ครูมอบหมายงานเป็นการบ้านโดยให้นักเรียนค้นหาข้อมูลจากแหล่งข้อมูลอื่นๆ เช่น ทางอินเทอร์เน็ต เปรียบเทียบข้อมูลการเปลี่ยนแปลงของสังคมในอดีตและปัจจุบันทั้งของไทยและญี่ปุ่น ในเรื่องที่น่าสนใจ จัดการข้อมูลที่ได้มา คัดรูปแบบการนำเสนอ พร้อมกำหนดข้อตกลงต่างๆ เช่น เวลาที่ใช้ในวันนำเสนอข้อมูล

คาบที่ 7-8 นักเรียนนำเสนอข้อมูลที่หามาได้ ให้เพื่อนกลุ่มอื่นฟัง หน้าชั้นเรียน โดยกำหนดเวลากลุ่มละประมาณ 10-15 นาที นักเรียนทั้งหมด ได้นำเสนอหัวข้อโครงการ โดยมีการนำเสนอข้อมูล ได้แก่ รถไฟฟ้าในไทยและญี่ปุ่น การเปลี่ยนแปลงของแฟชั่นไทยและญี่ปุ่น กล้องถ่ายภาพดิจิทัลและกล้องฟิล์ม โทรศัพท์สาธารณะและโทรศัพท์มือถือ เป็นต้น

9. ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับผลงานของนักเรียน

หากประเมินผลงานของนักเรียนตามขั้นตอนการจัดการเรียนรู้รูปแบบ Project-Based Learning ทั้ง 7 ขั้นตอน พบว่า หัวเรื่อง “อดีต ปัจจุบันและอนาคต” เป็นหัวเรื่องที่น่าสนใจ นักเรียนมีการเตรียมการ มีความร่วมมือ และนำเสนอ ข้อมูลในระดับดี แต่ยังคงต้องการฝึกค้นหาข้อมูล การจัดการข้อมูล และการประเมินตนเอง

ในส่วนของครู ครูมีการมอบหมายงานกลุ่มเพื่อให้นักเรียนเกิดความร่วมมือกันดีแล้ว ส่วนการนำเสนอหัวข้อที่เกี่ยวข้องกับปัญหาในชีวิตจริงที่เกี่ยวข้องกับผู้เรียน การกำหนดขอบข่ายของโครงการและการให้ผู้เรียนนำเสนอข้อมูลที่หามาได้กับผู้อื่นในกลุ่มใหญ่ขึ้น ครูจัดการได้ในระดับใช้ได้ แต่ครูต้องเพิ่มการให้คำปรึกษาของครู รวมทั้งข้อมูลเบื้องต้น และการให้ข้อมูลย้อนกลับกับผู้เรียนให้มากขึ้น

หากประเมินผลงานของนักเรียนในด้านการเรียนรู้ทักษะศตวรรษที่ 21 พบว่า นักเรียนได้มีการเรียนรู้ทักษะการสื่อสาร ทักษะการให้ความร่วมมือ ทักษะการคิดสร้างสรรค์และสร้างสิ่งใหม่ ทักษะการแก้ไขปัญหา ทักษะการคิดวิเคราะห์ ในระดับใช้ได้ รวมทั้งได้เรียนรู้ทักษะการค้นหาและประเมินข้อมูลที่ได้มาในระดับดี

10. ข้อเสนอแนะสำหรับแนวทางการจัดการเรียนรู้รูปแบบ Project-Based Learning ในอนาคต

ผู้เขียนมีข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการจัดการเรียนรู้รูปแบบ Project-Based Learning นี้ ในอนาคต ดังนี้

10.1 บทบาทของครูในการป้อนข้อมูลเบื้องต้นยังจำเป็นอยู่ เช่น การให้ตัวอย่างบทพูดในขั้นการนำเสนอ เนื่องจากยังเป็นการเรียนขั้นต้นอยู่ นอกจากนี้ควรเพิ่มขั้นตอนและเวลาให้มากพอในการให้คำปรึกษา (Teacher consultation and feedback) ก่อนให้นักเรียนเสนอผลงาน นอกจากนี้ การกำหนดหัวเรื่องที่เกี่ยวข้องกับปัญหาในชีวิตจริงที่เกี่ยวข้องกับผู้เรียน (present a real world problem that pupils will connect) เป็นสิ่งที่จะช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนทักษะที่จำเป็นสำหรับศตวรรษที่ 21 มากขึ้น

10.2 เนื่องจากการทดลองใช้ครั้งนี้ มีเวลาจำกัด การประเมินทำโดยครูเท่านั้น จึงเห็นว่าควรเพิ่มการประเมิน โดยให้นักเรียนช่วยกันคิดเกณฑ์การประเมินตนเองหรือกลุ่มของตนในการจัดการเรียนรู้รูปแบบ Project-Based Learning นี้ เพื่อให้ นักเรียนมีเป้าหมายในการเรียนรู้ว่าจะเรียนรู้และจัดการข้อมูลที่ได้มาได้รวมทั้งนำเสนอที่น่าสนใจตามเกณฑ์การประเมินอย่างไร

10.3 ควรมีการจัดการเรียนรู้รูปแบบ Project-Based Learning นี้ ปีการศึกษาละอย่างน้อย 1 ครั้ง เพื่อกระตุ้นความสนใจและเพิ่มทักษะการเรียนรู้ที่จำเป็นสำหรับศตวรรษที่ 21 เช่น การทำงานเป็นทีม การจัดการข้อมูล การนำเสนอ และการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ ข้อมูลที่เชื่อมโยงหรือเกี่ยวข้องกับชีวิตจริง รวมถึงความรู้ด้านวัฒนธรรม

10.4 หากมีโอกาส ควรมีการจัดการเรียนรู้รูปแบบ Project-Based Learning นี้ สำหรับกลุ่มโรงเรียน เช่น การจัดค่ายของโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษาเดียวกัน หรือ การจัดกิจกรรมแบบ JS-Forum โดยสมาชิกอาจจะเป็นนักเรียนไทย และนักเรียนจากกลุ่มประเทศอาเซียน รวมถึงนักเรียนญี่ปุ่นด้วย ซึ่งจะเป็นการเพิ่มโอกาสการใช้ภาษาญี่ปุ่นในชีวิตจริง และเป็นการสร้างเครือข่ายครูและนักเรียนที่เรียนภาษาญี่ปุ่นต่อไป

บรรณานุกรม

บุษบา บรรจงมณีและคณะ. (2547). **แบบเรียนภาษาญี่ปุ่นอากิโกะโตะโทโมตาดิจิ 4**. กรุงเทพฯ: คิโนะคุนิยะ.

เอกสารประกอบการประชุมงาน JS-Forum 2012.

เอกสารประกอบการประชุมงาน JS-Forum 2013.

< <http://21stcenturyhawthorne.wikispaces.com/> > retrieved 10 February, 2014.

< <http://www.worksheetlibrary.com/teachingtips/projectbased.html> > retrieved 10 February, 2014.

